

ATTENTION AUX COULEUVRES!

ATTENTION AUX COULEUVRES!

Peter Carati

Iedereen kent de bordjes in Frankrijk *Attention au Chien* met een afbeelding van een kwaadaardige hond. Deze waarschuwing negeren, betekent vaak een schrikbewind door een hond, die van achter een boerderij een onbekende bezoeker verwelkomt. Veiligheidshalve doet men er het beste aan om doodstil te blijven staan, in de hoop dat de hond door de eigenaar toegesproken gaat worden. *Il n'est pas méchant* (Hij doet niks), maar het kan je een broekspijp of meer kosten! Voor de zekerheid toch maar de hand tussen de benen houden.

Ook vindt men deze waarschuwingen langs de wegen in het bos. Waarschuwingen dat men aan het jagen is en de wilde zwijnen als ongeleide projectielen over de openbare weg kunnen vliegen ten spijt. Jachthonden zijn heilig. Ze zijn voorzien van een belletje en een oranje hesje, maar echt veilig zijn ze niet. Op zondag jaagt men op groot wild en als er auto's met hondenkarren langs de weg staan, moet eenieder begrijpen dat men langs de bosrand niet veilig is. Jagers dragen ook oranje hesjes en zijn verzekerd tegen ongelukjes. Na afloop van

Peter Carati

Everyone knows the signs in France *Attention au Chien* (Beware of the dog) with the image of an evil dog. Ignoring this warning results in a reign of terror from a dog who welcomes the visitor from behind the barn. Safety wise one takes its best to stand still, hoping the dog will be corrected by the owner. *Il n'est pas méchant* (he doesn't do a thing), but it can cost you a pair of trousers or more! Just to be sure, place a hand between the legs.

One also finds these warning signs along roads in the forest. Warnings for hunting taking place and Eurasian wild pigs (Eurasian wild hogs/Eurasian wild boar) can cross the road like a loose projectile. Hunting dogs are saints. They wear a bell and an orange vest, but are not really safe. On Sunday one hunts on big game and when there are cars and dog trailers parked along the road, everyone should understand that it is not safe along the forest edge. Hunters also wear orange vests and are insured against accidents. When the hunt is ended and after a couple of glasses pastis, the stories are told. One previously had shot a cow in a corn field! An orange vest and cap are not an unneces-

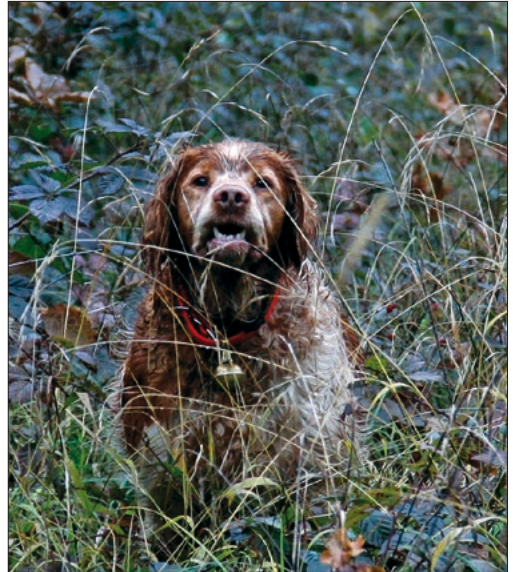
Figuur 1. Een gebruikelijk en een alternatief waarschuwingsbord / Figure 1. An usual and an alternative warning sign.

de jacht en na een paar glaasjes pastis, komen de verhalen los. Men had al eens een koe in een maisveld geschoten! Een oranje hesje en petje zijn dus geen overbodige luxe. Een hond zou ook wel een petje willen. Het ongeval was zonder tussenkomst van de verzekering opgelost om geen einde aan de toekomstige jachtpartijen te hoeven maken.

Sommige verhalen van de jacht blijven altijd bij. Nettoyage de printemps, voorjaars schoonmaak. In de huiskamer is men na vele jaren uitgekeken op een stoffige fazantenhaan tegen de muur en men besluit dat het opgezette dier zijn laatste levensjaren maar in de heg voor het huis moet doorbrengen. Langer dan een paar dagen duurt deze vrijheid niet. Vanuit een langzaam rijdende CV-eend wordt het klappaampje opengeslagen en klinkt er een schot. Raak... het doet veel stof opwaaien, de veren vliegen in het rond en een teleurgestelde jager verdwijnt in de richting van het dorp.

Een simpele aanduiding bij de brievenbus op een stukje karton met de tekst *Attention aux Couleuvres* (Pas op voor de slangen) en *Je garde ici!* (Ik waak hier!) blijkt de boodschap van artikel 461 meer kracht bij te zetten. Men heeft het niet op slangen, op een dorpeling na, die mij vroeg er een voor hem te bewaren voor op de barbecue. Gezien de andere streekgerechten van de Franse keuken, moest ik deze vraag wel serieus nemen. Bereidingen van kikkerbiljetjes, wijngaardslakken, waterkonijnen, schapentestikels en *tripes* (pens) behoren echter in een tijdschrift voor *haute cuisine* (de fijnere keuken). Overigens, schapentestikels blijken een moeilijk verkrijgbare delicatessen. De dierenarts heeft meestal een jampot bij zich voor eigen gebruik...

Na een tijd leert men veel dieren rondom het huis kennen. Het spookachtige gesis en gekrijs van kerkuilen, het geluid van een steenmarter die zijn prooi doodt, een egel met jongen, zevenslapers (relnuizen) die actief zijn wanneer men wil slapen en die slapen als de bewoners actief zijn. Hagedissen die snerpand met hun nagels in de zinken dakgoot lopen en een ha-

Figuur 2. Jachthond, gewapend met een belletje / Figure 2. Hunting dog, armed with a bell.

sary luxury. This accident was settled without interference of the insurance company to prevent a stop to future hunting parties.

Some hunting stories remain in memory. Nettoyage de printemps, spring cleaning. After many years man is fed up with the dusty pheasant rooster on the wall and one decided that the stuffed animal should spend his last remaining years in the hedge in front of the house. This freedom doesn't last for more than a few days. From a slow riding Citroën 2CV a flipping window is opened and a shot is fired. Hit... A cloud of dust and feathers are flying around and a disappointed hunter disappears in the direction of the village.

A simple sign near the mailbox on a piece of cardboard with the text *Attention aux Couleuvres* (Beware of snakes) and *Je garde ici!* (I guard here!) gives the message of *article d'entrée interdit*, our article 461 a bit more punch. One doesn't like snakes except one inhabitant, who asked me to save one for the barbecue. Knowing about other local recipes of the French kitchen, I needed to take this re-

gedis in de keuken zijn ook geen onbekende verschijnselen.

Er steekt een dunne staart tussen de glaswol-isolatie van het plafond. Ik kan het niet nalaten ertegenaan te tikken met mijn wijsvinger. De isolatie beweegt heftig en een meer dan anderhalve meter lange *couleuvre d'Esculape*, een esculaapslang (*Zamenis longissimus*) baant zich een weg in het plafond boven onze slaapkamer. Na van deze onverwachte ontmoeting te zijn gekomen, besluit ik om dit gebeuren nog even voor me te houden om de komende nacht geen onrust in de slaapkamer te veroorzaken. De volgende dag is het feest. De slang vertoont zich in de tuin en laat een spoor van paniek achter. Het idee van de *Attention aux Couleuvres* werd geboren.

Gespitst op de aanwezigheid van slangen, kijken we nu met andere ogen naar onze Franche-Comté-biotop. Een paar dagen later is het weer raak. Voor de auto schiet een slang over de weg. Remmen is te laat en het beest blijft liggen op het asfalt. We gaan kijken. Het dier beweegt nog een beetje, maar als we hem goed bekijken, staat er *Made in China* op zijn buik. Uit de struiken klinkt het gelach van kinderen. Het is een variant van ons oude spelletje van de portemonnee-aan-een-touwtje. Een spelletje waarmee men nu nog de dorpsgenoten de stuipen op het lijf jaagt. Bij de 'Boerenbond' vindt men spuitbussen met stinkende mercaptanen om slangen rondom de voordeur te weren. De stoep bij de voordeur is soms een geliefd plekje als nachterverblijf voor slangen vanwege een afvoerputje. Jarenlang zie ik slangen steeds op dezelfde plaats zich opwarmen in de zon en wachten op een passerende prooi. Ze zijn honkvast.

Nooit een slang in het wild gezien? Soms kan men er niet omheen. Je ziet kinderen stenen gooien naar een weerloze slang op de oever van de Tarn nabij de camping. Kijkt men vanaf de steiger in het water, dan ligt er een kluwen met waterslangen tussen de steigerpalen. Deze waterslangen jagen op amfibieën en visjes, maar veroorzaken paniek als ze ontdekt wor-

quest seriously. Preparations of frog legs, vineyard snails, musk rats, sheep testicles and guts are for a magazine about haute cuisine (the refined kitchen). Although, sheep testicles are a hard to find delicacy. A vet usually carries a glass jar with him for personal use...

After a while one learns to know the animals around the house, The ghostly hissing and screaming of Western barn owls, the sound of a stone marten who kills its prey, a hedge hog with offspring, fat dormice who are active when one tries to sleep and sleep when the inhabitants are active. Lizards with sharp nails running in the zinc gutter and a lizard in the kitchen are no unfamiliar phenomenon.

A thin tail pokes through the glasswool insulation of the ceiling. I can't resist to tap it with my index finger. The insulation moves hefty and a 1.5 meter long *couleuvre d'Esculape*, an aesculapian snake (*Zamenis longissimus*) finds its way above the ceiling of our bedroom. Once recovered from this unexpected encounter, I decided to keep this happening to myself to preserve the night's rest. The next day it is on. The snake shows itself in the garden and this causes panic. The idea of *Attention aux Couleuvres* is born.

Aware of snake presence, we look with a different view our Franche-Comté-biotop. A few days later it happened again. In front of the car a snake crosses the road. It was too late to brake and the snake keeps its position on the asphalt. We go and take a look. The animal moves a little, but when we take a closer look, we see *Made in China* on its belly. From the bushes we hear the laughter of children. This is a variant of our old game wallet on a string. A game that still shocks fellow citizens. At a local farmers shop you find spray cans with stinking mercaptans to repel snakes around the house. A favourite place at night for the snakes is the doorstep on the front door because of the drain. For years I see snakes on the same spot warming up in the sun and waiting for a passing prey. They are dedicated to a certain place.

Figuur 3 / Figure 3. *Hierophis viridiflavus*.

den door spelende kinderen, ongeacht hun nationaliteit. Ook recreanten zijn geen slangen gewend.

Vaak zijn ontmoetingen met slangen puur toeval en leveren in eerste instantie een schrikreactie op. Uit een spleet in de muur kronkelt het achterlijf van een couleuvre verte et jaune (*Hierophis viridiflavus*), de geelgroene toornslang. Het beest blijkt de bewoners van een koolmeesnest in de muur verorberd te hebben en helaas wordt een snelle terugtocht gehinderd door zijn volle maaginhoud. In Frankrijk is een casse-crouste (tussendoortje) uit de muur trekken ongebruikelijk! Zeldzame ontmoetingen, die bij blijven. Deze slangen gedragen zich vrij agressief en maken een sissend geluid als men te dicht in de buurt komt. Na een tijd kent men de vindplaatsen, zoals stapels openhaardhout, autobanden op ingekuuld veevoer en broeiende mesthopen.

Never seen a snake in the wild? Sometimes you can't go around them. You see children throwing stones to a helpless snake on the bank of the Tarn near het camping. Looking from the landing stage into the water, you see a pile of snakes between the landing poles. These water snakes hunt for amphibians and fish, but cause panic when they are discovered by playing children, regardless of their nationality. Holidaymakers are also not used to snakes.

Encounters with snakes are often pure coincidence and at first cause a shock reaction. From a crack in the wall squirms the back end of a *couleuvre verte et jaune* (*Hierophis viridiflavus*), the yellow green Western whip snake. The animal had eaten the inhabitants of a great tit nest that was located in the walls and unfortunately is a quick return prohibited by its full belly. In France is a *casse-crouste* (snack) from the vending wall highly unusual! Rare encounters that stay in memory. These snakes act pretty

Figuur 4 / Figure 4. *Hierophis viridiflavus*.

Mijn zoontje Olivier, toen elf jaar, kreeg ook een aanvaring met deze slangensoort. Met een schoolvriendje vertrok hij elke dag gewapend met een bijl, hamer, spanzaag en een emmer met spijkers het bos in om een boomhut te bouwen. Die werd al spoedig uitgebreid met een loopbrug naar een volgende boomhut. Echter, er moest nog een dak op. Zwart bouwplastic van een stapel brandhout leek Olivier een ideale dakbedekking. Ik waarschuwde hem voor slangen! Vaders worden op die leeftijd niet serieus genomen, totdat hij een half uur later hijgend kwam binnenstormen. 'Pap, een grote slang in het plastic! Kun je die vangen?' Je moet aan je reputatie denken en je kunt zo'n vraag niet afwimpelen met een simpel 'Nee'. Je bedenkt snel een veilige tussenoplossing. Je hand in een plastic zak, de slang grijpen en de zak over de slang heentrekken en dan pas de slang loslaten als de zak er omheen dichtgeknoopt is. De toornslang vond zijn tijdelijke verblijf allerminst comfortabel en verzette

aggressive and makes a hissing sound when people get too close. After a while you know the finding places like piles of fire wood, car tires on top of covered food for live stock and scalding dunghills.

My son Oliver, 11 years of age back then, also had an encounter with this snake species. Together with a friend from school he left every day with an axe, hammer, pull saw and a bucket filled with nails to the forest to build a tree house. Soon this tree house was expanded with a bridge to the next tree house. It only needed a roof. Black building foil from the wood pile looked the ideal roof to Oliver. I warned him for snakes! At that age, dads aren't taken seriously, until a half hour later he came running into the house huffing and puffing. 'Dad, a big snake in the plastic foil. Can you catch it?'. You must consider your reputation and you can't answer such a question with a simple 'No'. You think of a quick interim solu-

zich heftig. De reputatie van vader als held kon niet meer stuk, maar onderweg naar huis keken de dorpelingen vol afschuw naar ons en gebaarden ons de slang af te maken. Hem afstaan voor een barbecue leek mij geen goed idee, ook al zou het beest naar paling moeten smaken...

Een redelijke indicatie van de populatie van een soort krijgt men door op een globale wijze naar het aantal verkeersslachtoffers te kijken. Als de zon gaat schijnen na een periode van veel regen, komen hier de toornslangen tot leven. Regelmatig zie ik ze het asfalt oversteken. Een aantal haalt de overkant van de weg niet en blijft liggen als voedsel voor een buizerd. Vóór de auto vlucht een exemplaar een kippenhok binnen, met als gevolg een hevig gekakel. De haan is er als de kippen bij en begint op de slang in te hakken. De kippen volgen om hun maaltijd met wat extra eiwitten uit te breiden. Zo komen ook slangen onbedoeld in onze voedselketen terecht.

Foto's van Peter en Olivier Carati.

tion. Grabbing the snake with your hand in a plastic bag and pulling the bag over the snake and letting it loose when the bag is knot tight. The whip snake was not happy with his temporary home and was putting up heavy resistance. The reputation of the hero dad couldn't be broken, but on our way home the citizens looked horrified to us and gestured us to kill the snake. Giving the snake away for the barbecue didn't seem a good idea to me, although this animal should taste like eel...

You can get a reasonable indication of a species population by looking to the global number of traffic victims. When the sun starts to shine after a period of rain, the whip snakes come to life. Often I see them crossing the asphalt. A number of them doesn't make it to the other side of the road and are left as food for a buzzard. In front of the car a specimen flees into the chicken coop, with heavy chatter as result. The rooster quickly makes his appearance and starts picking on the snake. The chickens follow to extend their diet with some extra proteins. By this way the snakes unintentionally get into our food chain.

Photos by Peter en Olivier Carati.

Translation into English by Raymond Kuijff